

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Клубу «Вишивання стрічками»

Авторська програма

Керівник клубу _____

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У сучасному світі є актуальною проблема збереження культурних, історичних та моральних цінностей народу, його національних традицій. Декоративно-прикладне мистецтво органічно увійшло в наш побут і продовжує розвиватися, зберігаючи і примножуючи культурно-історичне багатство країн і народів, яке своїм корінням сягає в далеке минуле.

У зв'язку із зростанням обсягу знань і збільшенням навчального навантаження учнів в області предметів гуманітарного та природничо-наукового циклу, а також зниженням пізнавального інтересу до предметно-практичної діяльності дітей, виникає потреба у створенні додаткових освітніх програм в області декоративно-прикладної творчості.

Програма «Вишивання стрічками» прищеплює інтерес дітей до вивчення культурно-історичного минулого рідної країни і краю, а також країн Західної Європи. Програма розширить знання учнів з вивчення культури та побуту людей Давньої Греції і Давнього Риму, дозволить дітям познайомитися з найцікавішою епохою «рококо» і стилем життя французького двору короля Людовика 14.

Додаткова освітня програма «Вишивання стрічками» є прикладною, носить практико-орієнтований характер і спрямована на оволодіння учнями основними прийомами і техніками вишивки шовковими стрічками і використання прийомів вишивки гладдю в деяких видах робіт. Заняття за цією програмою сприяють розвитку інтелектуального і духовного потенціалу особистості дитини, його художніх творчих здібностей, розвиває його пізнавальну активність в процесі практичної діяльності. Програма дозволяє дітям самореалізуватися у виконанні індивідуальних творчих композицій у техніці вишивки шовковими стрічками.

Мета програми:

- сформувати у дітей стійку систематичну потребу в саморозвитку та самовдосконаленні в процесі спілкування з однолітками, в тязі до мистецтва, історії, культури, традицій;
- забезпечити оволодіння елементарними навичками і прийомами художньої діяльності з тканиною і шовковими стрічками.

Завдання програми:

1. Освітні:

- забезпечити необхідний обсяг знань в галузі історії декоративно-прикладного мистецтва;
- сприяти засвоєнню первинних знань про різноманітність і специфіку роботи вишивки шовковими стрічками;
- поглиблення і розширення знань про історію та розвиток вишивки шовковими стрічками, гладдю;
- формування знань з основ композиції, кольорознавства і матеріалознавства,
- освоєння різних видів художніх швів;

2. Виховні:

- сприяти підготовці до самостійного життя в сучасному світі, розвивати здібності до самореалізації і самовизначення;
- сприяти формуванню естетичного смаку, образного мислення, художніх здібностей в області вишивки;
- до народних традицій своєї Батьківщини, до витоків творчості, виховання естетичного ставлення до дійсності, працьовитості, уважності, терпіння, посидючості, взаємодопомоги під час виконання робіт, економічного витрачання необхідних матеріалів;

3. Розвиваючі:

- розвиток творчих можливостей дітей;
- розвивати образне сприйняття навколишнього простору і емоційну чуйність до своїх робіт;
- сприяти розвитку індивідуальних творчих здібностей та образного мислення дитини;
- вміння аналізувати твори мистецтва, давати оцінку своїй роботі;
- розвиток комунікативних навичок, мотивації продуктивної діяльності.
- розвиток художнього уявлення, образного мислення, фантазії, ініціативи і творчості, формування естетичного смаку, загальної культури гармонійно розвиненої особистості.

Програма розрахована на період перебування дитини у ДОЦ протягом зміни.

Програма має спіральний принцип побудови, який передбачає поступове розширення і поглиблення знань, вдосконалення творчих умінь і навичок дітей у вишивці стрічками.

У цій програмі велика увага приділяється індивідуальним і творчим розробкам. Результат навчання - виготовлення авторських робіт. Кожен вихованець самостійно обирає виріб, розробляє ескіз, вибирає матеріал, працює з літературою. Весь технологічний процес від задуму, до короткого викладу, яких навчають представляють на захист творчої роботи.

Методи навчання:

- репродуктивний (відтворюючий);
- ілюстративний (пояснення супроводжується демонстрацією наочного матеріалу);
- проблемний (педагог ставить проблему і разом з дітьми шукає шляхи її вирішення);
- евристичний (проблеми ставляться дітьми, ними і пропонуються способи її вирішення);
- інтеграційний (проведення занять з використанням різних засобів мистецтва);

Принципи навчання:

- *«Від простого до складного»*

Ускладнення матеріалу здійснюється з урахуванням можливостей дітей, перехід на більш високий рівень знань відбувається після засвоєння простих основ.

- *«Знай, де дізнатися».*

Важко переоцінити емоційний вплив візуальних образів на розвиток художньої творчості учнів. Необхідно максимально урізноманітнити наочний матеріал занять: технічні засоби, репродукції, посібники, роздатковий матеріал, література і т. п.

- *«Художник дивиться і бачить».*

Для формування повноцінного художнього образу необхідно активізувати в учнів уміння спостерігати навколишній світ, природу.

- *«Від повтору через варіації до імпровізації».*

Системна робота з підготовки до самостійної творчості повинна проходити через пошуковий підхід до діяльності.

- *«Від загального до конкретного».*

У продовженні розвитку виразності зображення необхідно проводити роботу з оволодіння способами сприйняття предметів для відтворення їх образів.

- *«Звернись до майстрів».*

Культурологічні бесіди слід використовувати в єдності з художньою практикою як навчальний і супроводжуючий компонент заняття. Це допомагає розглядати основні закони зображення з орієнтацією на високі художньо-естетичні зразки образотворчого мистецтва.

- *«Творимо разом».*

Використання колективних форм роботи необхідні для поглиблення знань про процес творчої діяльності, для застосування знань і умінь у новій ситуації.

- *«Творимо поруч».*

Як педагогічної допомоги, для створення елемента новизни в навчальному процесі використаний варіант спільної творчості педагога, дітей різного досвіду і здібностей.

- *«Перевір себе».*

Необхідною умовою ефективного впливу на розвиток дитини є включення в структуру занять художньо-дидактичних ігор і елементів змагань.

- *«Малюємо словом».*

При проведенні занять використовується форма індивідуальної роботи, оскільки деякі завдання вимагають об'єднання дітей в підгрупи. А також, колективні форми творчості:

- фронтальна (одночасна) робота, спрямована на досягнення спільної мети;

- групова робота (на принципах диференціації);
- міжгрупова робота (кожна група має своє завдання для спільної мети).

Заняття передбачають теоретичну і практичну частини.

Теоретична частина дається у формі бесід з переглядом ілюстративного матеріалу. Для надання допомоги дітям у створенні яскравих образів рекомендується проводити емоційну розмову, задавати питання, які сприяють активізації мислення, творчої уяви.

Практична частина передбачає роботу з технологічними картами, схемами (читання і складання), використання дидактичних, розвиваючих і пізнавальних ігор; ігор на розвиток уваги, пам'яті, окоміру; розробку і захист творчих проектів.

Очікувані результати:

Діти повинні знати:	Діти повинні вміти:
• як організувати робоче місце; • назву матеріалів, назви і призначення інструментів і приладдя, необхідних для роботи; • прийоми і правила безпечної роботи на заняттях; • основи композиції та кольорознавства; • властивості ниток і різних видів шовкових стрічок; • техніки закріплення і завершення роботи з стрічками і нитками; • назви основних видів швів і прийоми їх виконання	• організувати робоче місце відповідно до використовуваного матеріалом і підтримувати порядок під час роботи; • розрізняти матеріали, інструменти і приладдя; • складати композиції; • класифікувати стрічки, нитки за фактурою і кольором; виконувати різні види швів, з'єднувати їх для виконання творчих робіт; • вільно користуватися готовими комплектами для вишивки, орієнтуватися описами, схемами в журналах і альбом ах по вишивці шовковими стрічками; • самостійно складати ескізи для творчих композицій і виконувати за ними панно, а в подальшому - виготовляти і прикрашати вироби. • дотримуватися правил безпечної роботи зі стрічками і інструментами; • під керівництвом педагога проводити аналіз виробу, планувати послідовність його виготовлення і здійснювати контроль

	результату практичної роботи за зразком виробу, схемою, малюнком; - самостійно виконувати всю роботу за складеним разом з педагогом за планом з опорою на власний малюнок, ескіз, з використанням різних матеріалів, прийомів і технік вишивки; - працювати парами, здійснювати поперемінно функції контролера і бригадира.

Приблизний навчально-тематичний план

№ з/п.	Тема	Кількість годин
		Усього
1	Вступна бесіда. Матеріали та приладдя. Інструктаж з техніки безпеки. Історія виникнення вишивки шовковими стрічками. Техніка роботи. Техніка роботи з готовими комплектами для вишивки. Переклад малюнка.	2
2	Знайомство з основними швами. Як закріплювати шов? Тамбурний шов. Шов «полупетелькі з прікрепкой». Шов «Вузлики». Практична робота «Гілочка» (з використанням швів «тамбурного», «полупетелек з прікрепкой», «вузлики»)	2
3	Шви: «витягнутий стібок з прікрепками», «витягнуті стежки», «бджілки». Прийоми роботи. Художній образ.	2
4	Шви: «петельки», «уперед голку», «петельки по колу». Прийоми роботи.	2
5	Розробка ескізів для виконання «Квітковий композиції». Кольорознавство. Практична робота «Квітова композиція». Підбір стрічок і ниток.	2
6	Шви: «петельки з прікрепкой зверху», «витягнутий стібок з завитком», шов назад голкою. Прийоми роботи і варіанти вишивки.	2
7	Шви «перекручений витягнутий стібок», «Перекручений витягнутий стібок з вузликом ». Прийоми роботи і варіанти вишивки.	2
8	Шви: «полупетелькі з прікрепкой зигзагом», «хрест», «сітка».	2

	Прийоми роботи і варіанти вишивки.	
9	Шви: «петелька з вічком», «намітки зигзагом». Прийоми роботи і варіанти вишивки.	2
10	Вибір стрічок і ниток за ескізом вишивки «Букет». Практична робота з виконання вишивки «Букет».	2
11	Шви: «втягнутий стібок», «обвита намітки». Прийоми роботи і варіанти вишивки.	2
12	Шов «стягнута по центру намітки». Закріплення і відпрацювання прийомів роботи. Варіанти вишивки.	2
13	Візерунок «троянда». Прийоми роботи і варіанти вишивки.	2
14	Візерунок «бантик». Прийоми роботи і варіанти вишивки.	2
15	Практична робота «Прикраса тканинних виробів вишивкою шовковими стрічками».	2
16	Розробка ескізів для виконання вишивки «Квіти в кошику». Практична робота з виконання вишивки «Квіти в кошику»	2
17	Робота за задумом дітей. • Теоретичне заняття: Розробка ескізів для виконання авторської творчої роботи. • Практичне заняття: Виставка ескізів. Затвердження ескізу вишивки. Підбір матеріалів і повторення прийомів роботи вишивки шовковими стрічками. • Вишивка творчої композиції за задумом автора	2
18	Організація виставок досягнень клубу «Вишивка стрічками».	2
19	Підсумкове заняття. Робота з персональними файлами.	2

Для реалізації програми необхідні наступні матеріали, інструменти та обладнання:

- столи, стільці;
- ножиці, нитки, різних видів і кольорів;
- різні види оздоблювальних стрічок і тасьми, тканини;
- прості олівці, кольорові олівці, альбомні листи, папірусних папір, калька, копіювальний папір;
- голки, п'яльця.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Донателла Чотти «Вышивка шёлковыми лентами». Издательство «Аст – Пресс» 2005 г.
2. Элен Эриксон «Шёлковые фантазии». Издательство «Альбом» 2008 г.
3. Энциклопедия «Вышивка лентами. От А до Я». Издательство «Ниола – Пресс» 2006 г.
4. Энциклопедия «Школа вышивки». Издательство «Ниола – Пресс» 2006 г.
5. «Вышиваем детские мотивы». Белгород 2012
6. «Вышиваем цветы и букеты». Издательство Клуб семейного досуга, Харьков-Белгород 2012
7. «Живописная вышивка гладью». Основы мастерства, Санкт-Петербург 2007 г
8. «Вышивка лучшие техники». Издательская группа «Контент» 2008 г.
9. Методичні видання УДЦ «Молода Гвардія» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.moloda-gvardiya.com.ua/uk/prohramy/metodychni-vydannia>
10. Методична скринька Координаційного методично-інформаційного центру ПОДОЦ «Маяк» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mayak.poltava.ua>